
Sprawozdanie z kwerendy w Archiwum Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu w dniach 1 V–30 X 2014 r.

Hereditas Monasteriorum 5, 486-491

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ZESPÓŁ IV

Dorota REJMAN, Monika KOPEĆ

Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu

**Sprawozdanie z kwerendy w Archiwum Biblioteki Diecezjalnej
w Sandomierzu w dniach 1 V–30 X 2014 r.***

Dwuosobowy zespół prowadził kwerendę w archiwum biblioteki w celu identyfikacji oraz opisu rękopisów o proveniencji klasztornej. Pochodzenie jednostki z biblioteki lub kancelarii skasowanego klasztoru określano przede wszystkim na podstawie zapisów z kart tytułowych, wyklejek lub innych miejsc na kartach rękopisu. Za znaki własnościowe uznano także specyficzne oznakowania woluminów: nalepki, szyldziki, system sygnatur bibliotecznych. W sumie kwerendzie poddano 825 j.a., z których wybrano i opracowano 286 j.a. pochodzących z 19 klasztorów. Dla wytypowanych jednostek wprowadzono opis w bazie danych, wykonano zdjęcie strony tytułowej, a w razie jej braku – pierwszej zapisanej strony. Dla rękopisów udostępnionych w Cyfrowej Bibliotece Diecezjalnej dodano link do treści dostępnej online¹. Wyniki kwerendy przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Rękopisy z bibliotek i archiwów po skasowanych klasztorach przechowywane w Archiwum Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu

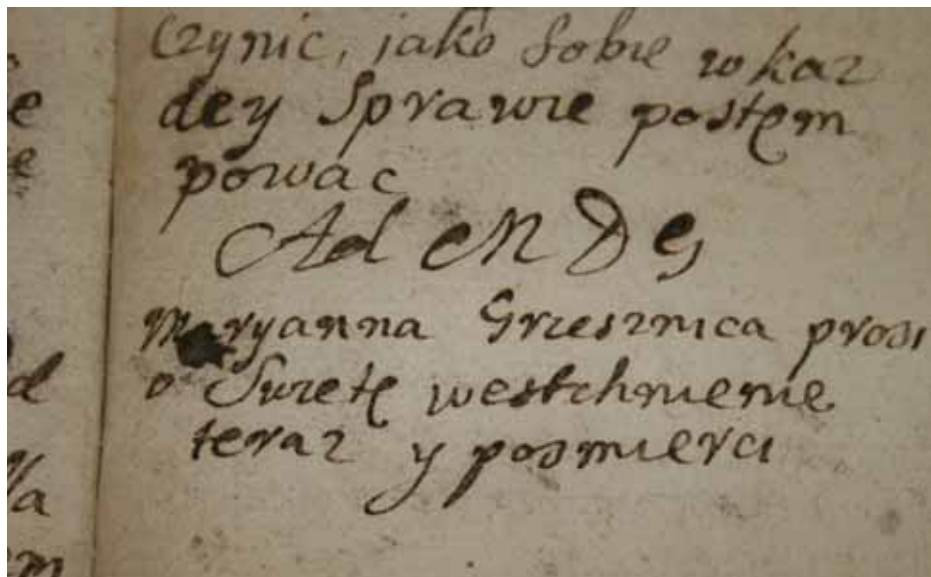
Lp.	Miejscowość	Zakon	Liczba opisów
1	Radom	benedyktynki	1
2	Sandomierz	benedyktynki	148
3	Kazanów	bernardyni	1
4	Opatów	bernardyni	2
5	Paradyż	bernardyni	1
6	Radom	bernardyni	7
7	Klimontów	dominikanie	3
8	Sandomierz	dominikanie	2
9	Studziana	filipini	44
10	Sandomierz	jezuici	1
11	Rytwiany	kameduli	1
12	Warszawa	misjonarze	1
13	Beszowa	paulini	2
14	Radom	pijarzy	47
15	Warszawa	pijarzy	1
16	Kryłów	reformaci	1
17	Lublin	reformaci	2
18	Sandomierz	reformaci	9
19	Solec	reformaci	12
Łącznie			286

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

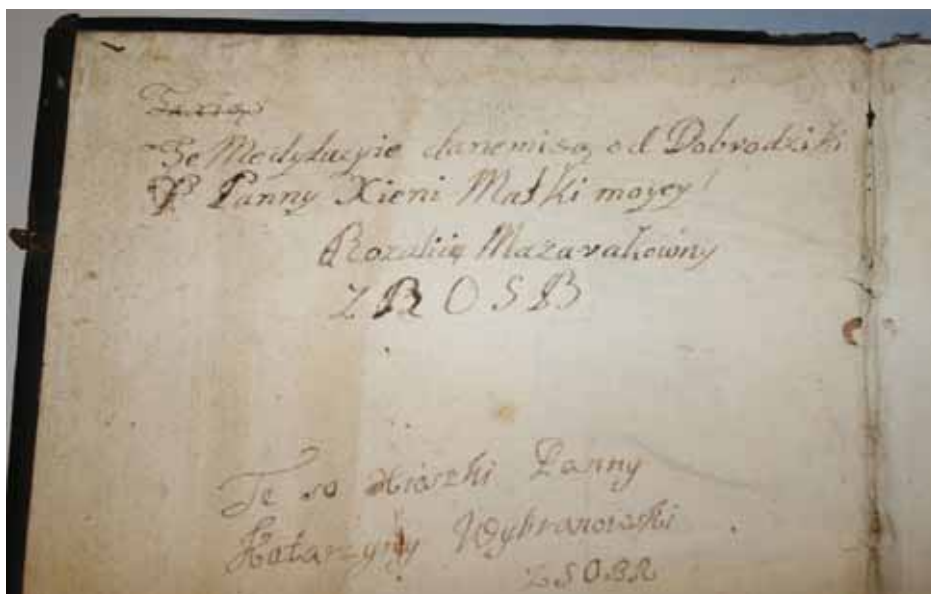
1 bc.bdsandomierz.pl/dlibra – Kolekcja Dziedzictwo kulturowe – rękopisy.

Rękopisy są zachowane w stopniu umożliwiającym odczytanie pisma. Nielicznym brakuje kart lub okładek. Największe zniszczenia zaobserwowano w rękopisach z opactwa benedyktynek w Sandomierzu: większość tekturowych okładek jest uszkodzona i nie chroni kart przed zniszczeniem. Na obecnym etapie zespół nie podejmuje kwestii omówienia rzeczowego zbioru z uwagi na pozostałą do tej pory nieopracowaną część zasobu archiwum.

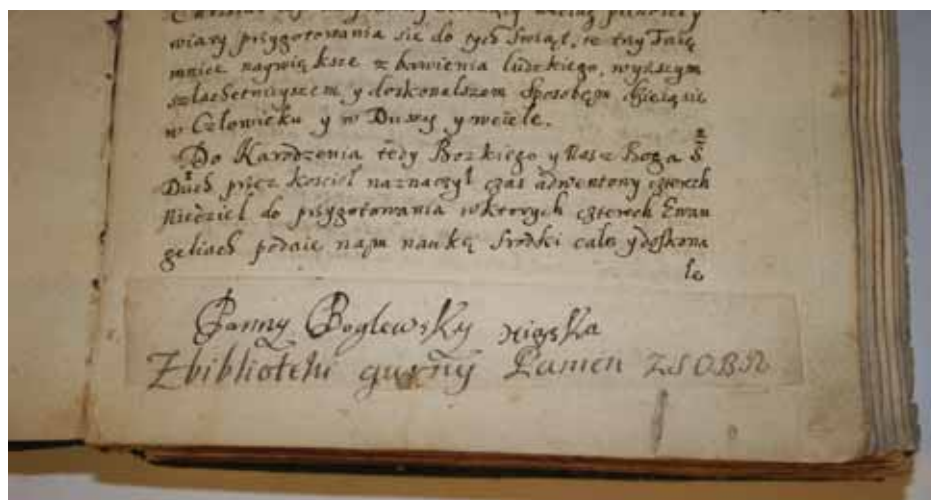
Najlicniejszą grupą w dotychczas opisanych zbiorach są rękopisy sandomierskich benedyktynek (148 rękopisów) oraz pijarów z Radomia (47) i filipinów ze Studzianny (44). Wybrane zbiory ilustrują ryc. 1–8.

Ryc. 1. Książeczki do nabożeństwa i modlitewniki po śmierci były przekazywane innym zakonnicom, o czym świadczy zapiska „Maryanna Grzesznica prosi o Swiete westchnienie teraz y posmierci” umieszczona na wyklejce rpsu sygn. A299, *Fragmenty archiwum sandomierskiego klasztoru ss. benedyktynek, XVII–XIX w.*, z opactwa benedyktynek w Sandomierzu. Fot. D. REJMAN

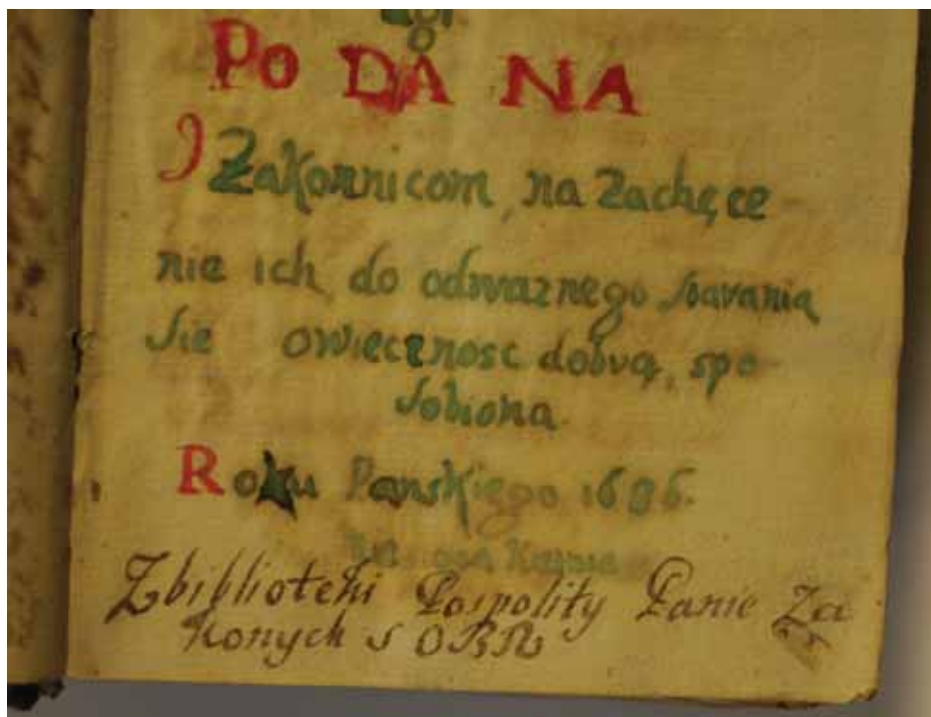

Ryc. 2. „Te Medytacye dane mi są od Dobrodziki J. Panny Xieni Matki moyey Rozalii Mażarakowny¹ ZROSB”, zapiska na wyklejce rpsu sygn. A209, *Rozmyślenia na różne dni w roku*, XVIII w., z opactwa benedyktynek w Sandomierzu. Fot. D. REJMAN

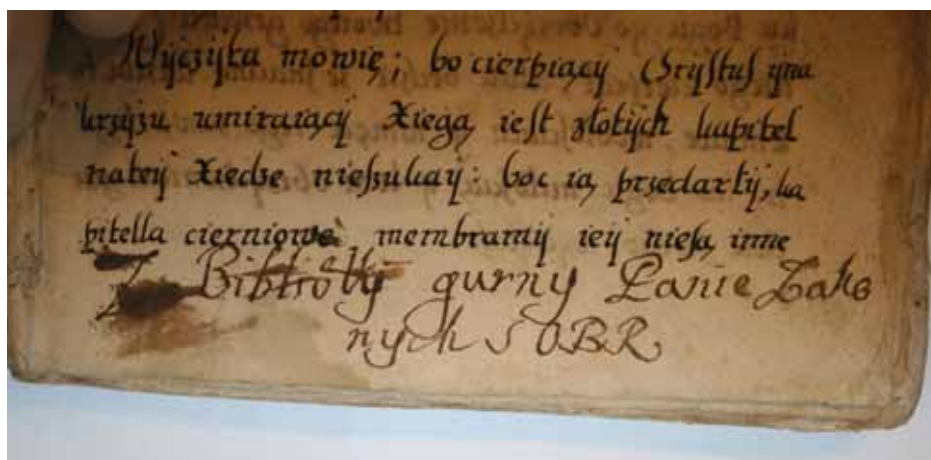

Ryc. 3. Biblioteka opactwa benedyktynek w Sandomierzu najprawdopodobniej zajmowała kilka pomieszczeń, co wynika z adnotacji na niektórych rękopisach (zob. też ryc. 4–5): „Z biblioteki gurny Panien ZSOBR”, zapiska na stronie 3 rpsu sygn. A131, *Rozważania*, XVIII w., z opactwa benedyktynek w Sandomierzu. Fot. D. REJMAN

1 Rozalia Mazarakówna/Mazaraki († 27 IV 1797), M. BORKOWSKA, *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2: *Polska Centralna i Południowa*, Warszawa 2005, s. 394.

Ryc. 4. „Z biblioteki Pospolity Pannie Zakonnych SOB'R”, zapiska na karcie tytułowej rpsu sygn. A84, Pan Bóg odziedziczony wieczność błogosławiona sposobem rozmyślenia do uwagi podana i zakonnicom na zachęcenie ich do odważnego starania się o wieczność dobrą sposobioną roku Pańskiego 1686, XVII w., z opactwa benedyktynek w Sandomierzu. Fot. D. REJMAN

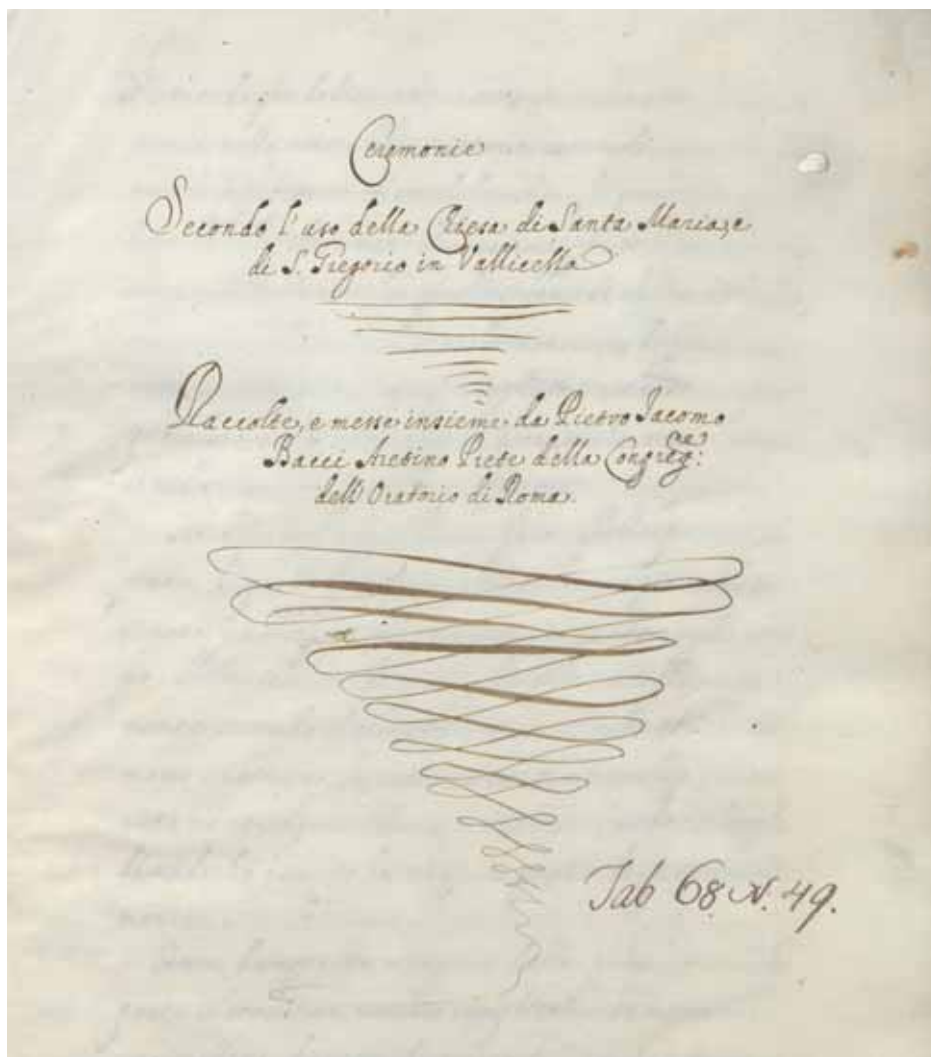
Ryc. 5. „Z Bibliotki gurny Pannie Zakonnych SOB'R”, zapiska na stronie 1 rpsu sygn. A55, Rozważania o Męce Pańskiej, XVIII w., z opactwa benedyktynek w Sandomierzu. Fot. D. REJMAN

Ryc. 6. Rękopisy oznaczone tak samo jak druki: małe litery alfabetu malowane białą farbą i liczby na grzbiecie, sygn. A 19, A 247, A 44, XVII–XVIII w., z opactwa benedyktynek w Sandomierzu. Fot. D. REJMAN

Ryc. 7. W kongregacji filipinów w Studziannie rękopisy oznaczano nalepkami na grzbieciech, a na wyklejce lub karcie tytułowej podawano ich położenie w szafie i na półce, sygn. D 585, F 721, E 646, D 581, D 531, C 352, XVII w. Fot. D. REJMAN

Ryc. 8. „Tab 68. N. 49.”; sygnatura biblioteczna na karcie tytułowej rpsy sygn. L 1675, *Ceremonie secondo l'uso della Chiesa di Santa Maria e di S. Gregorio in Vallicella...*, XVIII w. Fot. D. REJMAN